

תמונת מצב בעזה מאת ההומניטרי

17-23 בפברואר 2009, 17:00

תקריות אלימות מוסיפות לערער את יציבותה של הפסקת האש בעזה. דווח כי חקלאי פלסטיני נפצע מירי חיילי צה"ל מהצד הישראלי של גבול ישראל-עזה לתוך אזור חאן יונס ב-18 בפברואר. ב-17 בפברואר חדר כוח סיור רגלי ישראלי לעזה מדרום-מזרח למחנה אל-מרא'זי בחסות ירי כבד. הפלישה נמשכה שלוש שעות. שני חמושים פלסטינים נפצעו במהלך פלישה אחרת ב-19 בפברואר. באותו היום נפצע פלסטיני סמוך לגדר המערכת בגבול ישראל-עזה. ב-20 בפברואר וב-23 בפברואר פוצצו חמושים עזתים מתקני חבלה מאולתרים ליד הגבול עם ישראל, והדבר הביא לעימותים מזוינים בין שני הצדדים, ולפציעתם של שני פלסטינים ב-20 לפברואר. חיל האוויר הישראלי, ספינות חיל הים וכוחות רגליים ביצעו תקיפות יומיות ברצועת עזה במהלך תקופת הדיווח. חמושים עזתים ירו רקטות ופצצות מרגמה לעבר ישראל מדי יום במהלך תקופת הדיווח. בירי טווחו בסיסיים ישראלים סמוך לגבול ועיירות בתוך ישראל.

נפלי תחמושת

צוותי סילוק פצצות מקבוצת Mines Advisory Group ממשיכים לסלק נפלי תחמושת ולבדוק דיווחים על אזורים החשודים כמזוהמים בנפלים לבקשת סוכנויות הסיוע והארגונים הלא ממשלתיים. ב-16 בפברואר נהרג תושב עזה וארבעה נפצעו בבית לאהייה שעה שהתיכו שאריות מתכת, ונפל תחמושת שלא התפוצץ הושלך בטעות לאש.

מחסה

נכון ל-23 בפברואר, שני מקלטי חירום של אונר"א שאינם בתי ספר ממשיכים לפעול בג'בליה ובדיר אל באלח ובהם שוהים 178 חוסים. ב-14 וב-19 בפברואר בהתאמה, התחילו UNDP ו-אונר"א בחלוקת מזומנים לתושבי עזה שאיבדו את בתיהם ולתושבים הזקוקים לשפץ ולתקן את הנזקים שנגרמו לבתיהם. עד כה חילק UNDP סכום בגובה 30 מיליון ₪ ל-3,800 משפחות. לא ניתן לבצע תיקונים רחבי היקף של הנזקים שנגרמו לבתים עד שתתאפשר הכנסת חומרי בניין לרצועה והרשויות הישראליות לא התירו זאת מאז ה-5 בנובמבר 2008. חלוקת יריעות פלסטיק, ערכות מטבח, ערכות היגיינה, שמיות ומזרונים לאזורים שניזוקו בעימות נמשכת. צרכים בעלי עדיפות עליונה כרגע כוללים ערכות מטבח וחומרים לתיקון הבתים (בטון, מלט).

בריאות

על מנת לזהות את השפעת העימות על המגמות האפידמיולוגיות ברצועה יש לעקוב אחר התפשטות מחלות העלולות להפוך למגפות. לפי אונר"א, שלשול מימי ושלשול דימומי חמור הינם שניים מגורמי התמותה המרכזיים מבין המחלות המדבקות המדווחות בקרב אוכלוסיית הפליטים ברצועת עזה. בעלון שפורסם ב-19 בפברואר הדגישה מחלקת הבריאות של אונר"א את הצורך להתמקד בשבועות הקרובים בשלשול מימי בקרב ילדים בני פחות משלוש שנים, שכן מספר החולים המדווח חצה את הקו האדום (סף האזהרה) בתקופה שבין השבוע הרביעי והשבוע השישי של שנת 2009. לפי אונר"א, חינוך לבריאות למניעת התפשטות מחלות הנישאות במים ובמזון הינו כעת בעל עדיפות ברצועת עזה.

מים ותברואה

נכון ל-23 בפברואר, רשות המים העזתית CMWU דיווחה כי ל-50 אלף תושבים עדיין אין גישה למים זורמים, ו-100 אלף נוספים נהנים מגישה למים זורמים רק פעם אחת מדי 7-10 ימים. מדובר באיזורים השוכנים בבית חאנון, ג'באליה, העיר עזה ורפיח.

בין ה-1 ל-21 בפברואר אספה מעבדת בריאות הציבור 248 דגימות מים מבארות מים, רשתות מים, ומתקני טיפול בשפכים ברחבי הרצועה. מתוך דגימות אלה, 45 דגימות נמצאו מזוהמות, בעיקר בצפון עזה (ובמיוחד בסלאטין, סאפיה, אל-עטאטרה, מונתזה, ו-עייבת עבד רבו), ובעיר עזה (במיוחד בשייח' רדואן, מחנה החוף, אל-זייתון, תל-אל-האוה ושייח' עיג'לין). ארגונים לא ממשלתיים ממשיכים לסייע בחלוקת מים וערכות היגיינה, תיקון חיבורי הבתים, שיקום מערכות מים פנימיות ורשתות, ניקוי המתקן לטהור מי שפכים בבית לאהייה, איסוף פסולת מוצקה, ופינוי אשפה ופסולת באזורים שנפגעו בעימות.

רשות המים העזתית אישרה שקיבלה התחייבויות לתמיכה כספית בגובה 2.5 מיליון דולר לתיקון תשתיות מים וביוב שניזוקו. תורמים אחרים מגבשים בימים אלה את תרומותיהם כדי להבטיח שרשות המים תקבל את המימון המלא לו היא זקוקה לתיקונים רחבי היקף בתשתיות. ואולם, נחוץ מימון נוסף עבור ארגונים העובדים ברמת משקי הבית, ובכלל זה תיקון מיכלים לאחסון מים, משאבות קטנות, חיבורים ביתיים וצנרת פנימית. כמו כן נחוץ מימון למיזמי התפלת מים שכונתיים לשיפור איכות מי השתייה.

ביטחון תזונתי

במהלך תקופת הדיווח ניתן היה למצוא בשווקים מצרכים בסיסיים וירקות, ורמת המחירים היתה יציבה. ארגון WFP מדווח על מחסור חמור בסוכר בחנויות בשל המחיר שנכפה ע"י הרשויות. הקמעונאים סבורים שהמחיר נמוך מדי ולפיכך אינם מוכרים את הסוכר שברשותם. פירות מסוימים זמינים בשוק, אך מחירים גבוה (בננות, תפוחים, תפוזים ותותים). ידם של רוב תושבי עזה איננה משגת רכישת בשר טרי ולכן נאלצים להסתפק בבשר קפוא.

חמש מתוך שש טחנות הקמח העזתיות פועלות. חמש מאפיות במרכז ובדרום הרצועה מייבאות לחם ממאפיות אחרות ברצועת עזה בשל מחסור בגז בישול.

חיל הים הישראלי ממשיך למנוע מדיגי עזה להפליג ולדוג מעבר לטווח של שלושה מיילים ימיים מהחוף, והדבר מגביל את כמות הדגה וסוגיה הדגים הזמינים. ניתן למצוא כעת בשווקים שני סוגי דגים בלבד, במחיר 25 ו-40 ש"ק לק"ג.

חינוך

ההגבלות על כמות חומרי הלימוד וסוג חומרי הלימוד שניתן להכניס לעזה משבשות את מאמצי הסיוע לחינוך בעזה, והתוצאה היא מחסור מתמשך בספרי לימוד ועזרי לימוד אחרים עבור ילדי בתי הספר. שיפוץ ותיקון בתי הספר שניזוקו אינו אפשרי. עדיין קיים מחסור במי שתייה בבתי הספר. תמיכה נפשית לתלמידי בתי הספר ולמתבגרים נותרה בעדיפות עליונה.

חשמל ודלק

לפי נתוני חברת החשמל העזתית, GEDCO, גרעון החשמל ברחבי רצועת עזה נכון ל-22 בפברואר עומד על 19 אחוזים, הגרעון הגבוה ביותר דווח בחאן יונס, שם הוא עומד על רמה של 22.7 אחוזים, ובמרכז הרצועה - 21.2 אחוזים. 90 אחוזים מהתושבים מקבלים אספקת חשמל מקוטעת. לוח הפסקות החשמל המתוכננות נותר בעינו, בנוסף להפסקות חשמל לא מתוכננות: 8 שעות, שלוש פעמים בנפות עזה וצפון הרצועה, 4-6 שעות, בכל שלושה ימים ברפיח. לפי GEDCO, 10 אחוזים מהתושבים לא מקבלים אספקת חשמל בשל הרס מוחלט של מערכות החשמל באזורים מסוימים, בהם איזבת עבד רבו, ואל-עטאטרה בצפון עזה, קואריש ו-אלג'ארו בנפת עזה, ג'אהר על דיק ו-אל-מוחרג'ה במרכז הרצועה, חוזע'ה בחאן יונס. אזורים אלה לא יקבל אספקת חשמל עד שחברת החשמל תקבל את החומרים הנחוצים.

בין ה-15 ל-21 בפברואר לא הותרה העברת דלק או סולר לתוך הרצועה, ורוב תחנות הדלק מבין 240 תחנות הדלק שברצועה נותרו סגורות. הפעם האחרונה שבה הותרה הזרמת דלק וסולר לצרכים מסחריים לתוך רצועת עזה הייתה ב-2 בנובמבר 2008. ב-18 בפברואר התירה ישראל את יבואם של 188 טון גז בישול לתוך עזה. זו הייתה הפעם הראשונה מאז ה-5 בפברואר שישראל התירה כניסת גז בישול לרצועה. בין ה-1 ל-22 בפברואר התירה ישראל את כניסתם של 1,355 טון גז בישול לתוך עזה. לפי נתוני התאחדות בעלי תחנות הדלק, תצרוכת גז הבישול היומית בעזה עומדת על 250 טון ביום.

מעברים

בין ה-17 ל-18 בפברואר, תפקדו המעברים כרם שלום, ארז, מסוף הדלק בנחל עוז, ושרוול המסוע בקרני. ב-19 בפברואר, כרם שלום, ארז, ונחל עוז פעלו, בעוד שרק כרם שלום וארז פעלו ב-20 וב-22 בפברואר. ב-21 בפברואר כל המעברים נסגרו בשל השבת. המעברים רפיח וסופה נותרו סגורים במהלך תקופת הדיווח.

בין ה-17 ל-22 בפברואר נכנסו לעזה 460 משאיות, בהן 207 משאיות שנועדו לסוכנויות הסיוע, דרך מעבר כרם שלום. 28 מטעני חיטה הועברו לעזה דרך שרוול המסוע במעבר קרני. כמות של 1,780,010 ליטר דלק תעשייתי הוזרמה דרך מסוף נחל עוז.

האשכול הלוגיסטי מוסיף לנהל מו"מ מול רשויות ישראל בשם הקהילה הבינלאומית בנוגע להעברת סחורות לתוך עזה. הבסיס למו"מ מול הרשויות הישראליות הינה רשימת פריטים בעלי עדיפות להעברה לתוך רצועת עזה, שהוכנה ע"י צוות המדינה ההומניטרי (Humanitarian Country Team). הרשימה הוכנה וגובשה בהתבסס על מידע מגזר/אשכול והיא משקפת את הצרכים ההומניטריים בעזה.

אשכול הלוגיסטיקה ממשיך לבקש ממשד מתאם פעולות הממשלה בשטחים (המתפ"ש) אישור להכנסת מטען שכניסתו סורבה, המכיל 30 ט"מ גרגרי חמצה (חומס), 43 מטעני אטריות מקרוני, 137 מטעני קמח חיטה, 131 ערכות יצירה, 68 מטעני כלי כתיבה לסטודנטים, 33 קופסאות המכילות תרופות, 22 מקפיאים, 3 גנראטורים ו-4 משאבות מים.

צרכים בעדיפות עליונה

פתיחת כל המעברים: על כל המעברים בין עזה לישראל לפעול, ויש להגדיל את מספר המשאיות וטווח הסחורות המורשות להיכנס לרצועת עזה. הפריטים הבאים נחוצים בדחיפות:

- חלקי חילוף ודלק לתחנת הכוח, בתי החולים, מערכות המים ומתקני טיהור השפכים.
  - בטון, חול וחומרי בניין אחרים לשיקום ושיפוץ בתי ספר הרוסים, בתי חולים, מרפאות ובתי גישה הומניטרית לעזה: בתום המבצע הצבאי הישראלי, חיוני לאפשר גישה הומניטרית מלאה ובלתי משובשת לעזה ע"י כל הצדדים לעימות. סוכנויות בינלאומיות מתמודדות עם הגבלות גישה חסרות תקדים לעזה מאז ה-5 בנובמבר. יש לאפשר גישה הומניטרית ללא הגבלות.
- נזילות / מזומנים:** למרות שכמות מזומנים מסוימת נכנסה לרצועה, כמות גדולה יותר נחוצה כדי להחיות את המגזר הפרטי וכדי למנוע את הגדלת התלות בסיוע.

הנוסח המחייב הוא הנוסח האנגלי – לקריאת הדוח בשפה האנגלית פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_gaza_humanitarian_situation_report_2009_02_23_english.pdf